

- (5) a. i. sie liefen **um** **die Häuser**
 3PL วิ่ง.3SG.PST รอบ (around) DEF บ้าน.PL
 ‘พวกเขาวิ่งรอบบ้าน / They ran around the houses’
 ii. * sie liefen um
- b. i. sie liefen **zwischen** **den Häusern**
 3PL วิ่ง.3SG.PST ระหว่าง (between) DEF บ้าน.PL
 ‘พวกเขาวิ่งระหว่างบ้าน / He ran between the houses’
 ii. * sie liefen zwischen

1. ในวลีที่กำหนดให้ ส่วนใดเป็นส่วนหลัก (head) และส่วนพึ่งพา (dependent) จากข้อมูลข้างต้น นิสิตทราบได้อย่างไร ให้ยกข้อมูลที่กำหนดให้ประกอบคำตอบ
2. นิสิตมีข้อสังเกตอะไรเกี่ยวกับรูปของคำนามจากข้อมูลข้างต้น ให้นิสิตตอบโดยอ้างถึงสถานะความเป็นส่วนหลักและส่วนพึ่งพา

พิจารณาประโยคภาษาไอซ์แลนด์ (Icelandic) ต่อไปนี้

- | | | |
|--|--|---|
| (6) a. bátnum hvolfdi
เรือ ล่ม
‘เรือล่ม’ | (8) a. þeir lyftu bátnum
พวกเขา ยก เรือ
‘พวกเขายกเรือ’ | (10) a. Þeim barst bátinn
พวกเขา ได้รับ เรือ
‘พวกเขาได้รับเรือ’ |
| b. *báturinn hvolfdi
เรือ ล่ม
‘เรือล่ม’ | b. *þeir lyftu bátinn
พวกเขา ยก เรือ
‘พวกเขายกเรือ’ | b. *Þeir barst bátinn
พวกเขา ได้รับ เรือ
‘พวกเขาได้รับเรือ’ |
| (7) a. báturinn sökk
เรือ จม
‘เรือจม’ | (9) a. þeir brutu bátinn
พวกเขา พัง เรือ
‘ฉันทิ้งเรือ’ | |
| b. *bátnum sökk
เรือ จม
‘เรือจม’ | b. *þeir brutu bátnum
พวกเขา พัง เรือ
‘พวกเขาพังเรือ’ | |

3. ถ้าประโยคเป็นวลีชนิดหนึ่ง นิสิตคิดว่าอะไรน่าจะเป็นส่วนหลักของประโยค จงอภิปรายโดยใช้ข้อมูลข้างต้นประกอบและเชื่อมโยงกับข้อมูลภาษาเยอรมันใน (5)

4 ความแปรผันระหว่างหมวดหมู่ในวลี

ภาษาต่างๆ มีตำแหน่งของคำบุพบท (adposition) ที่ต่างออกไป บางภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ วางบุพบทไว้หน้านามวลี (*in the house*) เรียกว่า **preposition** บางภาษาวางไว้หลังนามวลี เรียกว่า **postposition** เช่น ภาษาเลซเกียน (Lezgian) ใน (11) (Haspelmath, 1993)

- (11) **duxtur-r-in patariw fe-na**
 หมอ-PL-GEN สู่ (to) ไป-AOR
 ‘เธอไปหาพวกหมอ / She went to her doctors.’

พิจารณาสถิติจากกลุ่มตัวอย่างภาษา 820 ภาษา ในตารางต่อไปนี้ (ข้อมูลจาก Dryer and Haspelmath, 2013)

ลำดับคำวิเศษณ์กับคำนาม	ตำแหน่งของบุพบท	ลำดับกริยากับกรรม	จำนวนภาษา	ร้อยละ
NAdj	Prepositions	VO	316	38.54
NAdj	Postpositions	OV	223	27.20
AdjN	Postpositions	OV	152	18.54
AdjN	Prepositions	VO	81	9.88
NAdj	Postpositions	VO	24	2.93
AdjN	Postpositions	VO	12	1.46
NAdj	Prepositions	OV	9	1.10
AdjN	Prepositions	OV	3	0.37

ถ้าเราคิดว่าสถานะการเป็นส่วนหลักและส่วนพืงพาเป็นสากล (เช่น คำวิเศษณ์เป็นส่วนพืงพาของคำนามในทุกภาษา) นิสิตมีข้อสังเกตอะไรบ้างเกี่ยวกับแนวโน้มของลำดับส่วนหลักและส่วนพืงพา มีข้อมูลส่วนใดที่น่าแปลกใจหรือไม่ ถ้ามี นิสิตคิดว่าจะสามารถอธิบายข้อมูลที่น่าแปลกใจได้อย่างไรได้บ้าง

บรรณานุกรม

- Dryer, M. S., & Haspelmath, M. (Eds.). (2013). *Wals online* (v2020.3). Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7385533>
- Haspelmath, M. (1993). *A grammar of Lezgian*. Walter de Gruyter.